

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लि.
कोकण परिमंडल कार्यालय
ग्राहक तक्रार निवारण मंच रत्नागिरी

ग्राहक तक्रार क्र. ५३/२०१३

दि.३०.०९.२०१३

सरपंच ग्रामपंचायत फुरुस
मु.पो.फुरुस
ता.खेड, जि.रत्नागिरी

}

तक्रारदार ग्राहक

विरुध्द

कार्यकारी अभियंता, महावितरण,
विभागीय कार्यालय खेड

}

विरुध्द पक्षकार

फोरम उपस्थिती

}

- १) श्री. डी. एस्. जामखेडकर, अध्यक्ष
- २) श्री. व्ही.बी.जगताप ,
सचिव तथा कार्यकारी अभियंता
- ३) श्री.ज.पु. बिवलकर
सदस्य

ग्राहकाच्या वतीने

}

श्री.इस्माईल इब्राहिम परकार (प्रतिनिधी)

विरुध्द पक्षकाराच्या वतीने

}

- १) श्री.डी.व्ही.खाणंदे
कार्यकारी अभियंता खेड
- २) सौ. जे.जी.सोनोने
सहाय्यक विधी अधिकारी
कोकण झोन रत्नागिरी

**महाराष्ट्र राज्य वीज नियामक आयोग, ग्राहक तक्रार निवारण मंच व लोकपाल(ओम्बुड्समन)
विनिमय २००३ मधील ८(२) चे तरतुदीनुसार :**

१) (क) ग्रामपंचायत फुरुस यांच्या पाणी पुरवठा योजनेसाठी सरपंच ग्रामपंचायत फुरुस या नावाने वीज जोडणी दि. १४.०३.१९७५ पासून देण्यात आली असून त्याचा ग्राहक क्रं.२२१४९००००३४ असा आहे.ग्रामपंचायतीला मिळणाऱ्या वेळोवेळच्या देयकांची रक्कम त्यांनी जमा केली आहे. मार्च २०११ मध्ये ग्रामपंचायतला २१८०२८ युनिटचे रुपये ३५८१३१/- चे देयक देण्यात आले. इतका वापर कधीही झाला नसल्याने या देयकाला आक्षेप घेण्यात आला. रक्कम जमा न झाल्याने तक्रारीचे निराकरण करण्याऐवजी वीज पुरवठा खंडीत करण्यासाठी नोटीस पाठविण्यात आली ग्रामस्थांची पाण्याअभावी गैरसोय होऊ नये म्हणून रक्कम भरण्यास हप्ते मागण्यात आले. त्याप्रमाणे रक्कम भरली तरी त्यावर व्याज आकारणी झाली व त्यानंतर परत रु. ७८९१०/- चे फरकाचे देयक पाठवून रक्कम भरण्यासाठी पाठपुरावा करण्यात आला. यालाही ग्रामपंचायतीचा आक्षेप आहे रक्कम जमा न केल्याने दि. २५.०३.२०१३ ची वीज पुरवठा खंडीत करण्याची नोटीस पाठविण्यात आली. त्यामुळे व्यथित होऊन ग्रामपंचायतीने मंचाकडे विनियमातील तरतुदीप्रमाणे 'अ' नमुन्यात दि. ३०.०९.२०१३ रोजी अर्ज केला तक्रारीत नमूद केल्याप्रमाणे पूर्वी भरलेली रक्कम रु.३,८५,८५७/- सव्याज परत मिळावी व रु.७८९१०/- चे देयक रद्द व्हावे अशी मागणी आहे.

(ख) तक्रार सादर झाल्यानंतर क्रं. ५३ वर नोंदणी करण्यात आली व दि. ०१.१०.२०१३ च्या पत्राने कार्यकारी अभियंता खेड यांचेकडून तक्रारी संबंधातील म्हणणे मागविण्यात आले. कार्यकारी अभियंता यांनी दि. २१.१०.२०१३ पत्र क्रं.४३२९ अन्वये सविस्तर म्हणणे अन्य कागदपत्रांसह सादर केले

(ग) विनियमातील कलम ६.१४ अनुसार तक्रारीसंबंधातील सुनावणीची लेखी सूचना महावितरण व तक्रारदार ग्राहक यांस पाठवून दि. २२.११.२०१३ रोजी सुनावणी निश्चित केल्याचे कळविण्यात आले.

दि. २२.११.२०१३ रोजी सुनावणीच्या आरंभीच महावितरणतर्फे सहाय्यक अभियंता खेड यांनी तक्रारप्रकरणी अधिक अभ्यास व तपासणी करण्यासाठी ८ दिवसांची मुदतवाढ मागणीचा अर्ज सादर केला. तक्रारदार ग्राहक प्रतिनिधी श्री.इस्माईल इब्राहिम परकार यांची हरकत नसल्याने उभय पक्षकारांचे सोयीने पुढील तारीख दि.१०.१२.२०१३ निश्चित करून सुनावणी तहकूब केली.

मुदत वाढ दिल्याप्रमाणे दि.१०.१२.२०१३ रोजी सुनावणी घेण्यात आली. यावेळी ग्राहकातर्फे प्रतिनिधी श्री. ईस्माईल इब्राहिम परकार उपस्थित होते तसेच महावितरणतर्फे श्री. डी. व्ही. खानंदे कार्यकारी अभियंता खेड व सौ. जे.जी. सोनोने सहाय्यक विधी अधिकारी कोकण झोन रत्नागिरी यांनी व श्री. कर्वे सहाय्यक लेखापाल विभागीय कार्यालय खेड यांनी उपस्थित राहून युक्तिवाद केला.

२) (क) सुनावणी दरम्यान ग्राहक प्रतिनिधी श्री. परकार यांनी तक्रार अर्जात नमूद केलेली पार्श्वभूमी कथन केली. मार्च २०११ च्या देयकाची रक्कम रु. ३५८१३१/- व त्यावर लावण्यात आलेले व्याज व अन्य आकार मान्य नाहीत तसेच रु. ७८९१०/- चे देयकही मान्य नसल्याचे प्रतिपादन केले. ग्रामपंचायतीपुढे आर्थिक संकट निर्माण होऊनही सुमारे ४००० ग्रामस्थांची पाण्याअभावी गैरसोय होऊ नये म्हणून, नाईलाजाने देणग्या, वर्गणी गोळा करून मार्च २०११ च्या देयकाची रक्कम भरावी लागली कारण अन्यथा वीज पुरवठा खंडीत झाला असता असे सांगितले. ऑगस्ट २०१२ मध्ये संपूर्ण रक्कम जमा करून मागील बाकी राहिली नव्हती असे असताना सीटी जळल्यामुळे कमी नोंद झालेल्या वीज वापराबद्दल रु. ७८९१०/- रक्कमेच्या फेडीसाठी हफ्मांची सवलत दिली नाही हाही आक्षेप असल्याचे सांगितले.

सुमारे ६ वर्षे चूक लक्षात आली नाही त्याला महाविणरणचे कर्मचारी जबाबदार आहेत. वेळीच योग्यप्रकारे देयके दिली असती तर आर्थिक अडचण निर्माण झाली नसती. त्यामुळे जमा केलेली संपूर्ण रक्कम परत मिळावी व सीटी जळल्यामुळे केलेली अतिरिक्त आकारणी रद्द व्हावी अशी ग्राहकाची मागणी असल्याचे प्रतिपादन केले.

(ख) महावितरणच्या बाजूने सौ. सोनोने यांनी मंचाकडील कार्यवाहीला आक्षेप घेतला, त्यांचा प्राथमिक आक्षेप असा की, महाराष्ट्र वीज नियामक आयोगाच्या (सीजीआरएफ व विद्युत लोकपाल) विनियम २००६ मधील कलम ६.२ प्रमाणे ग्राहकाने प्रथम अंतर्गत तक्रार निवारण कक्षाकडे अर्ज करणे आवश्यक होते कलम ६.४ प्रमाणे कक्षाकडून २ महिन्यात कोणतीही उपाययोजना न झाल्यास वा केलेल्या उपाययोजनेने समाधान न झाल्यास मंचाकडे तक्रार करण्याची ग्राहकास मुभा आहे. कलम ६.५ ची शब्दरचना लक्षात घेता असे आढळते की वीज पुरवठा खंडीत करण्याची सूचना मिळाली तर कलम ६.४ मधील तरतुदीनुसार २ महिन्यांचा कालावधी संपण्याअगोदर, ग्राहकाला मंचाकडे जाता येईल.त्यामुळे अंतर्गत कक्षाकडे आधी जाणे अनिवार्य आहे. ग्राहकाने तसे न केल्याने मंचाने तक्रार विचारात घेऊ नये.

याच विनियमातील कलम ६.२ च्या द्वितीय परंतुकाकडे सौ. सोनाने यांचे लक्ष वेधण्यात आले असता त्यांनी त्याविषयी असहमती दर्शविली.

दि. २८.०२.२०१३ च्या सूचनेनंतर १५ दिवसांचा कालावधी संपल्यानंतर अंतर्गत कक्षाकडे जाण्याऐवजी मंचाकडे तक्रार दाखल करण्यात आली. तरी ती कक्षाकडे वर्ग करण्यात यावी.

(ग) ग्राहकाची मूळ तक्रार मार्च २०११ च्या देयकाबाबत असून २ वर्षांनंतर ग्राहकाने मंचाकडे तक्रार सादर केली आहे. आयोगाच्या विनियमाच्या कलम ६.६ प्रमाणे तक्रारीचे कारण उद्भवल्यापासून २ वर्षांच्या आतील तक्रारच मंच विचारात घेऊ शकेल. त्यामुळे ही तक्रार विनियमातील तरतुदीनुसार मुदतबाहय (Time barred) आहे. यास्तव मंचाने ती फेटाळावी तसेच रु.७८९१०/-ची तक्रारही मुदतबाहय आहे.

(घ) तसेच ग्राहकाला अभय योजनेप्रमाणे योग्य लाभ देण्यात आला असून, हप्त्यांनी परतफेडीची सवलतही देण्यात आली असून मार्च २०११ च्या देयकाची संपूर्ण रक्कम जमा केली असल्याने तक्रारीचे कारण शिल्लक राहिलेले नाही.

३) ग्राहकाकडील मीटरचा सीटी जळाल्याचे आढळल्याने ३ फेजपैकी २ फेजमधून झालेला वीज पुरवठा नोंदला गेला म्हणून न नोंदलेला पुरवठा १/३ इतका असल्याने व MRI रिपोर्ट मध्ये जळल्याची तारीख उपलब्ध नसल्याने त्यासाठी ६ महिन्यांसाठी आकारणी केली असल्याचे कथन केले श्री. खाणंदे यानी आकारणीची ही पध्दत योग्य असल्याचे प्रतिपादन केले. मात्र त्याच्या पुष्ट्यर्थ विनियमातील तरतूद दाखवू शकले नाहीत. श्री. कर्वे यानी वीज कायदा २००३ च्या कलम १२६ प्रमाणे याबाबतीत ६ महिन्यांची आकारणी केली असे सांगितले.

४) उभय पक्षकारानी केलेला युक्तिवाद व दाखल केलेले दस्तऐवज लक्षात घेता महावितरणच्या बाजूने उपस्थित केलेल्या खालील प्राथमिक हरकतीबाबत प्रारंभी विवेचन करणे आवश्यक आहे.

१) वीज नियामक आयोगाच्या (सीजीआरएफ व विद्युतलोकपाल) विनियम २००६ च्या कलम ६.२ प्रमाणे ग्राहकाने अंतर्गत तक्रार निवारण कक्षाकडे जाणे अनिवार्य असल्याने ही तक्रार मंचाने विचारात घेऊ नये.

२) मार्च २०११ मधील तक्रार सप्टेंबर २०१३ मध्ये मुदतबाहय असल्याने मंचाला ती विचारात घेण्याचा अधिकार नाही.

(क) आयोगाच्या संदर्भित विनियमांचे कलम ६.२ अंती असलेल्या दुसऱ्या परंतुकाच्या शब्द रचनेवरून हे स्पष्ट आहे की अज्ञानामुळे एखादया ग्राहकाने आपली तक्रार कक्षाखेरीज अन्य अधिकाऱ्यांना कळविली असल्यास ही कक्षाला सूचना असल्याचे समजण्यात येईल. प्रस्तुत प्रकरणी ग्राहकाने तक्रार प्रथम

खेड येथील उपविभागीय कार्यालयाकडे केली होती त्याना कक्षाशी संपर्क साधण्यास सांगण्यात आले नव्हते. त्यामुळे ग्राहकाची थेट मंचाकडे केलेली तक्रार विचारात घेण्याचा मंचाला पूर्ण अधिकार आहे.

(ख) प्रस्तुत तक्रार प्रकरणी झालेला पत्रव्यवहार लक्षात घेता असे आढळते की एप्रिल २०११ मध्ये तक्रार उद्भवल्यापासून सातत्याने या तक्रारीबाबत ग्रामपंचायत व महावितरण यांच्यामध्ये पत्रव्यवहार झालेला आहे. त्यामुळे तक्रारीचे सातत्य असून तक्रारीचे कारण उद्भवल्यानंतरही ते निरंतर घडत राहिले आहे व निराकरण झालेले नसल्याने महावितरणचे मुदतबाहय तक्रारीबाबतचे म्हणणे चुकीचे असून मान्य करता येत नाही.

(ग) उभय बाजूंचे लेखी व तोंडी युक्तिवाद व दाखल करण्यात आलेले दस्तऐवज लक्षात घेता असे दिसते की ग्राहकाची तक्रार मार्च २०११ चे देयक व त्यानंतरचे सीटी जळल्यामुळे केलेली ६ महिन्यांची अतिरिक्त आकारणी याबाबत आहे. ग्राहकाच्या मीटरचा सीटी जळल्यामुळे पुरवणी आकारणी ६ महिन्यांच्या कालावधीसाठी केल्याचे व त्यासाठी प्रतिदिन ३०० युनिट वापर गृहीत धरला असल्याचे कार्यकारी अभियंता खेड यांच्य पत्र क्रं.४३२९/२१.१०.२०१३ मध्ये नमूद आहे. CENTRAL ELECTRICITY AUTHORITY (Installation & Operation of Meters) Regulations २००६ च्या कलम २ (p) प्रमाणे सीटी हा मीटरचाच भाग असल्याचे आढळते. अर्थात सीटी नादुरुस्त असल्यास मीटर नादुरुस्त आहे असेच असल्याने महावितरणने केलेली प्रतिदिन ३०० युनिटची ६ महिन्यांची आकारणी नियमबाहय आहे. आयोगाच्या वीज पुरवठा संहिता विषयक विनियमांच्या कलम १५.४ प्रमाणे कार्यवाही होणे अपेक्षित आहे. व **ग्राहकाचे म्हणणे या तक्रारीशी निगडीत आहे.** महावितरणने मीटर तपासणीबाबत ग्राहकाचे म्हणणे नियमानुसार असून त्याच्याशी सहमत असल्याचे दि. ०७.१२.२०१३ च्या पत्र क्रं.५०५२ मध्ये नमूद केले आहे

(घ) मार्च २०११ च्या देयकाबाबत सहाय्यक अभियंता महावितरण खेड उपविभाग यांच्या दि. १३.०९.२०११ च्या ग्रामपंचायतला पाठविलेल्या पत्र क्रं. २२०० मध्ये २१८०२८ युनिटचा वापर मार्च २०११ पासून ५८ महिन्यांचा एकत्रित वापर असल्याचे निसंदिग्धपणे नमूद आहे. तसेच तत्पूर्वीची देयके नजरचुकीने कमी युनिटची दिली हेही नमूद आहे. मार्च २०११ मध्ये एकाच महिन्यात इतका मोठ्या प्रमाणात वापर झालेला नाही याबद्दल ग्राहकाला अवगत केले आहे. मात्र कमी वापराची देयके दिली याच्या पुष्टयर्थ प्रत्यक्ष रिडींगबाबत पुरावा दिलेला नाही.

महावितरणने दाखल केलेल्या CPL वरून मात्र मार्च २०११ मध्ये महिन्यांची संख्या १ (एक) अशीच दर्शविली आहे. त्यामुळे महावितरणच्या ५८ महिन्यांच्या मुद्याला छेद जातो. फेब्रुवारी २०११ च्या देयकामध्ये २८.०२.२०११ चे रिडींग ११२८८१ युनिट नमूद आहे मात्र त्याआधी दि. २५.०२.२०११ रोजी ते ११६०६८ असे MRI रिपोर्टवर आढळते. याविसंगतीबद्दल महावितरणने कोणताही खुलासा दिलेला नाही.

५८ महिन्यांत नोंद न झालेल्या वापराबद्दल ग्रामपंचायतीने आक्षेप घेतला असला तरी नाईलाजाने व्यापक सार्वजनिक हितासाठी ५८ समान हफत्यात रक्कम भरण्याचे मान्य केले त्यामुळे संपूर्ण रक्कम भरल्याने तक्रारीचे कारण राहिले नाही हे महावितरणचे म्हणणे योग्य नाही त्यानंतर ऑगस्ट २०१२ पर्यंत संपूर्ण रक्कम हफत्यांच्या मुदती आधी जमा केली. त्यामुळे ५८ महिन्यात कमी नोंद झालेला वीज वापर मार्च २०११ मधील देयकात समाविष्ट होता हे महावितरणचे म्हणणे मान्य करण्यात कोणताही अडचण नाही. तसेच दि.२५.०८.२०११ च्या पत्राने ग्रामपंचायतीने मीटर सदोष असल्याची शक्यता वर्तविली होती. महावितरणने याबाबतीत कोणतीही कृती केलेली नाही. त्यामुळे कमी नोंदलेला वापर सुमारे १००००० युनिट होता असे म्हणणे तर्क संगत नाही.

(ड.) मीटर सदोष असल्याचे ग्राहकाने कळविल्यानंतर मीटर बदलून वादग्रस्त मीटर पडताळणीसाठी अधिनियमातील तरतुदीप्रमाणे, कोणतीही कार्यवाही महावितरणकडून झालेली नाही. सीपीएल् वरून असे आढळते की जुलै २०१३ पर्यंत मीटरमध्ये बदल झालेला नाही.

(च) कमी नोंद झालेली होती असे गृहीत धरल्यास रक्कम भरण्यासाठी ५८ मासिक हप्त्यांची सवलत देण्याची कृती महावितरणच्या धोरणात्मक निर्णयासाठी सुसंगत आहे. मात्र त्याच निर्णयाप्रमाणे येणे रकमेवर व्याज व विलंब आकार लावता येत नाही. (संदर्भ महावितरणचे पत्र क्रं. PR-3/Tariff/24156 दि.१८.०७.२००९) प्रस्तुत तक्रार प्रकरणी मूळ रक्कमेवर आकारलेले व्याज व विलंब आकार माफ केल्याचे कार्यकारी अभियंतांच्या दि. ०७.१२.२०१३ पत्र क्रं.५०५२ मध्ये नमूद असून ग्राहकाने सुनावणीदरम्यान ते मान्य केले आहे. मात्र माफ केलेले व्याज व विलंब आकार दि.३१.०३.२०१२ रोजीचे असून अभय योजनेअंतर्गत माफ केले आहे.

(छ) तथापि ग्राहकाने वीज वापर ५८ महिने केला होता म्हणजेच त्या वापरासाठी वीज आकार इ. देण्याची देयता वेळोवेळी निर्माण झालेली असूनही महावितरणने त्यातील काही रक्कमेची मागणी विलंबाने केली आहे त्यामुळे महावितरणची मागणी वीज कायदा २००३ च्या कलम ५६(२) च्या तरतुदींच्या अधीन राहूनच करता येईल. या तरतुदीप्रमाणे तसेच विद्युत लोकपाल यांनी अभिवेदन क्रं. ५७/२०१३ दि.०५.०९.२०१३ मध्ये दिलेला निर्णय विचारात घेता एप्रिल २००९ पासून पुढील कालावधीसाठी आकारणी न झालेल्या वापरासाठी पुरवणी आकारणी करता येईल अर्थात जून २००६ ते मार्च २००९ या कालावधीसाठी आकारणी केलेली आकारणी /वसुली अधिनियमातील तरतुदींशी विसंगत असल्याने रद्द होण्यास पात्र आहे. या कालावधीत आकारलेले व्याज व विलंब आकारही रद्द होण्यास पात्र आहे.

(ज) महावितरणच्या बाजूने या मंचासमोरील तक्रार क्रं. ७८/२०११ दि.०७.०४.२०११ चा संदर्भ दिला आहे. तसेच पुणे येथील ग्राहक मंचाचा तक्रारप्रकरण १६/२००८ चा संदर्भ दिला आहे व दोन्ही प्रकरणी मागील बाकी वसुलीची महावितरणची कृती योग्य असल्याचा निर्णय झाला आहे हे नमूद केले आहे.

(झ) या मंचाकडील तक्रार क्रं.७८/२०११ संबंधी विद्युत लोकपाल मुंबई यांनी अभिवेदन ११९/२०११ दि.१२.१०.२०११ संबंधी निर्णय देताना महावितरणला मागणी करण्याच्या दिनांकाच्या लगतच्या मागील २४ महिनेपर्यंत वसुली करता येईल असा निर्णय दिला असून आदेशामधे विस्तृत विवेचनही करण्यात आले आहे. पुणे येथील मंचाच्या आदेशासंबंधी ही मुंबई उच्च न्यायालयाच्या WP 6783/2009 प्रकरणी दिलेला दि. ०५.०३.२०१०चा निर्णय विचारात घेणे आवश्यक आहे. या निर्णयाप्रमाणे मागणीच्या आधीच्या २४ महिन्यांपर्यंत वसुलीचा अधिकार महावितरणला आहे. या निर्णयाचे पुनर्विलोकन करण्याची महावितरणची विनंतीही उच्च न्यायालयाने दि.२४.०३.२०११ रोजी फेटाळली आहे.

वरीलप्रमाणे वस्तुस्थिती लक्षात घेता मंच खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

आदेश

- १) ग्राहकाची तक्रार अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
- २) महावितरणने ग्राहकाकडून वसूल केलेले रु.३,५८,१३१/- (रु. तीन लाख अड्डावन हजार एकशे एकतीस मात्र) चे २,१८,०२८ युनिटचे मार्च २०११ चे देयक रद्द करण्यात येत आहे.
- ३) मार्च २०११ चे देयकाची फेर आकारणी करून एप्रिल २००९ ते मार्च २०११ या कालावधीसाठी प्रतिमाह ३७६० युनिटप्रमाणे सुधारित देयक ग्राहकास देण्यात यावे. या देयकासमवेत आकारणीचा तपशील दर्शविणारा तक्ताही ग्राहकास देण्यात यावा. ग्राहकाने भरलेली संपूर्ण अतिरिक्त रक्कम देयकामध्ये समायोजित करावी.
- ४) जून २००६ ते मार्च २००९ या कालावधीत आकारणी करून वसूल केलेले व्याज व विलंब आकार, काही असल्यास, ते सधारित देयकामधे समायोजित करावे.

- ५) एप्रिल २०११ चे रु.७८,९१०/- (अड्ड्याहत्तर हजार नऊशे दहा मात्र) चे देयक रद्द करण्यात येत आहे. आयोगाच्या (वीज पुरवठा संहिता व पुरवठ्याच्या अन्य अटी) विनियम २००५ च्या कलम १५.४ प्रमाणे फेरआकारणी करून सुधारित देयक देण्यात यावे.
- ६) एप्रिल २०११ च्या रु.७८,९१०/- (रु. अड्ड्याहत्तर हजार नऊशे दहा मात्र)च्या देयकासंबंधी आकारण्यात आलेले व्याज व विलंब आकार रद्द करण्यात येत आहे.
- ७) वरील क्रं.४ व ६ प्रमाणे व्याज व विलंब आकार परत देताना अभय योजनेप्रमाणे माफ केलेली रक्कम परत देण्याची आवश्यकता नाही.
- ८) खर्च व अनुषंगिक बाबीसाठी रु.३०००/- (रु.तीन हजार मात्र) अदा करण्यात यावे.
- ९) वरीलप्रमाणे आदेशाची संपूर्ण कार्यवाही २२.०१.२०१४ पर्यंत करावी. याप्रमाणे कार्यवाही न झाल्यास दंडात्मक कारवाईस महावितरण जबाबदार राहिल.
- १०) वरीलप्रमाणे संपूर्ण कार्यवाही करून तसा लेखी अहवाल दि. ०५.०२.२०१४ पर्यंत मंचाकडे पाठवावा.
- ११) या आदेशाविरुद्ध ग्राहकास अपील करावयाचे असल्यास खालील पत्त्यावर हा आदेश मिळाल्यापासून ६० दिवसात दाखल करता येईल.

पत्ता :-

सचिव,
विद्युत लोकपाल,
महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग,
६०६/६०८, केशवा,
बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स, मुंबई ४०००५१
फोन नं. ०२२ - २६५२९६५

श्री. डी. एस्. जामखेडकर
अध्यक्ष
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

श्री. ज. पु. बिवलकर
सदस्य
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

दिनांक :- ०८.०१.२०१४
ठिकाण :- रत्नागिरी

मी श्री. वसंत बापू जगताप या मंचाचा सदस्य/सचिव तथा कार्यकारी अभियंता या नात्याने नमुद करतो की केस क्रं. ५३/२०१३ च्या संदर्भात मंचाने दिलेल्या वरील आदेशातील आदेश क्रं. २, ३ व ४ शी मी सहमत नाही.

खेड तालुक्यातील सरपंच ग्रामपंचायत फुरुस या नळपाणी पुरवठा योजनेच्या संदर्भात महावितरणने दिलेली वीज देयके ग्रामपंचायतीकडून वेळोवेळी भरलेली आहेत ही वस्तुस्थिती आहे पण महावितरणकडून जून २००६ ते मार्च २०११ या कालावधीत ग्रामपंचायतीला देणेत आलेली बीले ही मीटरवर नोंद झालेल्या 'A' झोनमधील रिडींगचीच देणेत आलेली आहेत असे या प्रकरणामध्ये दाखल झालेल्या कागदपत्रावरून दिसून येते. प्रत्यक्षात असलेला वीज वापर व अदा करणेत आलेली वीज देयके या मध्ये याच कारणामुळे तफावत आलेली आहे. या कारणामुळे महावितरणकडून बीलाची आकारणी कमी प्रमाणात झालेली असून, ग्रामपंचायतीला अदा करणेत आलेल्या बीलापेक्षा त्यांचा वीज वापर जादा झालेला आहे. त्यामुळे प्रत्यक्ष वापर

व आकारलेली देयके या मधील फरकाचे वीज बील महावितरणकडून सरपंच ग्रामपंचायत याना अदा करणेत आलेले आहे. सदर बील २१८०२८ युनिटचे असून फरकाची रक्कम रु. ३,५८,१४१/- इतकी आहे. सदर बील प्राप्त होताच सरपंच ग्रामपंचायत फुरुस यानी मे २०११ रोजी , व ऑगस्ट २०११ रोजी महावितरणला पत्र लिहून आपली तक्रार उपविभागीय कार्यालय खेड येथे कळविली व त्यानंतर महावितरणकडूनही दि.१३.०९.२०११ रोजी सदर पत्रास उत्तर देणेत आलेले आहे. त्यानंतर सरपंच ग्रामपंचायत फुरुस यांची , हे वीज बील बरोबर असल्याची खात्री झाल्यानंतर त्यानी दि. ३०.०१.२०१३ रोजी १०० रु. स्टॅप पेपरवर हे बील समान ५८ हप्त्यामध्ये विभागणी करून दिल्यास भरणेत येईल असे हमी पत्र दिलेले आहे. व त्यानुसार महावितरणनेही हया बीलाचे योग्य ते हप्ते करून दिलेले आहेत. आवश्यक असलेले हप्ते प्राप्त झाल्यानंतर सरपंच ग्रामपंचायत फुरुस यांनी बीलाची सर्व रक्कम भरलेली आहे, तसेच त्यांच्या बीलाबाबतची शंका महावितरणने लेखी पत्र देऊन दूर केलेली आहे. सबब सरपंच ग्रामपंचायत फुरुस यानी मार्च २०११ व ऑगस्ट २०११ अन्वये सादर केलेल्या तक्रारीचे निराकरण झालेले आहे. असे असताना त्यानंतर २४ महीन्यापेक्षा जास्त कालावधी झालेनंतर हाच मुद्दा घेऊन सरपंच ग्रामपंचायत फुरुस यानी मंचाकडे तक्रार दाखल केलेली असून ही पश्चात बुध्दी आहे. यामध्ये ग्राहकाचा एकंदरीत कल कायदयामधील तरतुदींचा फायदा घेण्याकडे आहे असे लक्षात येते, त्यामुळेच अशा कृतीला पायबंद घालण्यासाठी अधिनियमामध्ये कालमर्यादेचे नियोजन केलेले आहे. महाराष्ट्र वीज नियामक आयोगाचे (तक्रार निवारण मंच व लोकपाल) अधिनियम २००६ मधील ६.६ च्या तरतुदीनुसार ग्राहकाच्या तक्रारीमध्ये दोन वर्षांपेक्षा अधिक कालावधी झालेला असल्यास मंचाला अशा तक्रारींचा विचार करता येणार नाही असे स्पष्टपणे नमुद करण्यात आलेले आहे. प्रस्तुत प्रकरणामधील तक्रार मार्च २०११ मध्ये उदभवली असून हया प्रकरणाची तक्रार सप्टेंबर २०१३ मध्ये दाखल झालेली आहे. सबब यामध्ये झालेला विलंब लक्षात घेता मंचाने ग्राहकाची ही तक्रार निकाली काढणे योग्य होईल असे मला वाटते.

अर्जदारानी आपल्या तक्रारीमध्ये ५८ महीन्याची रिकव्हरी काढल्याचे नमुद करून आपली हरकत नोंदविली आहे सदर प्रकरणामध्ये कमी दिलेले बील हे प्रामुख्याने मानवी चुकीमुळे दिले गेलेले आहे. प्रत्यक्षात ग्राहकानी इतकी वीज वापरलेली असताना मानवी चुकांचे भांडवल करून त्याबाबत हरकत नोंदविणे अयोग्य आहे असे मला वाटते, त्यामुळे वीज नियामक आयोगाच्या २००६ च्या अधिनियमामधील ६.६ च्या तरतुदीनुसार ही तक्रार निकालात काढली असती तर ते अधिक योग्य झाले असते. मंचाचा अशा निर्णयामुळे महावितरणला नाहक आर्थिक तोटा सहन करावा लागणार आहे हे या ठिकाणी लक्षात घेणे गरजेचे आहे.

याच प्रकरणामध्ये C.T. जळाल्यानंतर काढणेत आलेली रिकव्हरी व त्या बाबत दाखल केलेली तक्रार, या बाबतीत मंचानी दिलेला निर्णय योग्य आहे त्यामुळे C.T. जळाल्यानंतर काढलेल्या रिकव्हरीचे बील रद्द करून ते वीज नियामक आयोग (वीज पुरवठा संहीता व अटी) अधिनियम २००५ मधील १५.४ च्या तरतुदीनुसार दुरुस्त करणे नियमानुसार योग्य व रास्त असून त्या अनुषंगाने दिलेला मंचाचा निर्णय योग्य आहे.

श्री. व्हि.बी.जगताप
सचिव / कार्यकारी अभियंता
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

दिनांक :- ०८.०१.२०१४
ठिकाण :- रत्नागिरी